

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Ανεξάρτητος Μηχανισμός Προώθησης, Προστασίας και Παρακολούθησης της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, αναφορικά με την Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Η Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία καθιερώθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών το 1992. Έκτοτε παρέμεινε στο επίκεντρο του ΟΗΕ η προστασία και προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των ατόμων με αναπηρίες με σημαντικότερη εξέλιξη τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και το Προαιρετικό της Πρωτόκολλο, που υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 13 Δεκεμβρίου 2006, με το Ψήφισμα 61/106 και τέθηκαν σε ισχύ στις 3 Μαΐου 2008.

Στη βάση της Σύμβασης, που κυρώθηκε και από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2011, η αναπηρία αποτελεί ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι διατάξεις της αφορούν στα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, καλύπτοντας μεταξύ άλλων τους τομείς της απασχόλησης, της προσβασιμότητας στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και στην τεχνολογία των πληροφοριών.

Το 2012 το Υπουργικό Συμβούλιο ανάθεσε στον Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Ανεξάρτητο Μηχανισμό την προώθηση, προστασία και παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης. Έκτοτε, ο Επίτροπος Διοικήσεως διεξάγει έρευνες για το σκοπό αυτό, εξετάζει αυτεπάγγελτα είτε μετά από παράπονα ή καταγγελίες περιπτώσεις μη εφαρμογής της Σύμβασης και υποβάλλει εκθέσεις προς τις κρατικές υπηρεσίες και άλλους εμπλεκόμενους φορείς με συστάσεις για την εφαρμογή της Σύμβασης, ενώ συνάμα προεδρεύει της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Παρακολούθηση της Εφαρμογής της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Ενδεικτικά αναφέρονται σημαντικές εξελίξεις που ανέκυψαν κατόπιν συμμόρφωσης της Πολιτείας και των αρμόδιων Αρχών με συστάσεις και εισηγήσεις που υπέβαλε η Επίτροπος σε σχετικές Εκθέσεις της:

1. Αυτεπάγγελτη Έκθεση με αρ. φακ. Α.Σ.Α. 2/2016, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 2018, αναφορικά με την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες στις παραλίες:

- Στις 29 Μαΐου 2019, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019 (Ν. 79(I)/2019), με τον οποίο τροποποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (ΚΕΦ.59) που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες στην παραλία.
- Το Υφυπουργείο Τουρισμού ανακοίνωσε την έναρξη του Σχέδιου επιχορήγησης για ενθάρρυνση έργων οργάνωσης και ασφάλειας παραλιών με έμφαση στην βελτίωση υποδομών για ΑμεΑ (2019-2020), το οποίο απευθύνεται σε τοπικές αρχές και αφορά, μεταξύ άλλων, στην παροχή στήριξης για τη βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών ατόμων με αναπηρίες που αφορούν κινητικές δυσκολίες και δημιουργία υποδομών για άλλες ομάδες ατόμων με αναπηρίες.

2. Αυτεπάγγελτη Έκθεση με αρ. φακ. Α.Σ.Α. 1/2018 και Σ.Α.Α 13/2018, ημερομηνίας 31 Μαΐου 2019, αναφορικά με την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες στους χώρους όπου διεξάγονται θεατρικές παραστάσεις:

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (ΘΟΚ), με την υποβολή της πιο πάνω Έκθεσης:

- Προέβηκε σε παραστάσεις προς το Μελετητή του για υλοποίηση, όπου είναι εφικτό, των εισηγήσεων που περιλαμβάνονταν στην έκθεση και αφορούσαν στο Αμφιθέατρο της Σχολής Τυφλών (Μακαρίου Γ)
- Έχει εντάξει στον προγραμματισμό του τον υπερτιπλισμό στα ελληνικά όλων των παραγωγών της Κεντρικής και της Νέας Σκηνης, καθώς και της Σκηνης 018 και του Θεάτρου «Αποθήκες», με συχνότητα δύο υπερτιπλισμένες παραστάσεις ανά μήνα για κάθε παραγωγή (πληροφορίες για τις εν λόγω παραστάσεις βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΘΟΚ).

- Για το έτος 2020, προγραμματίζονται υπερτιπλισμοί στα ελληνικά τόσο για την Κεντρική και Νέα Σκηνή όσο και για την Παιδική Σκηνή του ΘΟΚ.
 - Συνεχίζει τη Δράση του «Δείτε μας Αλλιώς» η οποία προσφέρει τη δυνατότητα σε άτομα με οπτική αναπηρία να παρακολουθήσουν τις παραστάσεις του ΘΟΚ σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.
3. Έκθεση με αρ. φακ. Σ.Α.Α. 147/2017 κ.ά., ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019, αναφορικά με διατάξεις του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών νόμου που συνδέονται με τις ανάγκες της αναπηρίας:
- Έχει ήδη ξεκινήσει, ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συζήτηση για τροποποίηση του εν λόγω Νόμου ή/και για την ετοιμασία νέας νομοθεσίας ούτως ώστε τα ΑμεΑ να έχουν πλήρη πρόσβαση στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και στα επιδόματα που σχετίζονται με την αναπηρία τους και να μην εξαιρούνται απ' αυτά ένεκα του ύψους των χρηματοοικονομικών στοιχείων των μελών των οικογενειακών τους μονάδων.

Τα πιο πάνω θα πρέπει να αποτελούν οδηγό και γνώμονα για τις μελλοντικές ενέργειες της Πολιτείας σε σχέση με τα ΑμεΑ, οι οποίες θα πρέπει να αποσκοπούν στην υιοθέτηση και εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών που θα αποβλέπουν στην πλήρη ενσωμάτωση των ΑμεΑ.

Θα πρέπει αναντίλεκτα να καταστεί σε όλους μας σαφές ότι η απάμβλυνση των εμποδίων που αλληλοεπιδρούν με τα ΑμεΑ και παρακωλύουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με όλους, είναι υποχρέωση όλων μας.

Μαρία Στυλιανού-Λοττίδη

Επίτροπος Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
Ανεξάρτητος Μηχανισμός
Προώθησης, Προστασίας και Παρακολούθησης
της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών
για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

3 Δεκεμβρίου 2019